

Skal grise æde bønner?

Fokus: Forsøg i Seges Gris har vist, at hestebønner er en god proteinråvare både til søer, slagtegrise og smågrise.

Af Jesper Poulsen, Seges

Fremkomsten af valide tal for råvarers klimabelastning har vist, at der vil være en stor effekt på klimaregnskabet – både på bedrifts- og nationalt niveau – hvis sojaskrå udskif-

Hestebønneplanter

med veludviklede bælg. Tørketolerancen er mindre end andre typiske råvarer, så faktorer som jordbundsforhold og mulighed for vandig bør indgå i overvejelserne om at starte produktion af hestebønner

tes med hestebønner. Klimaaftrykket regnet som CO₂-ækvivalenter pr. kg tørstof fra sojaskrå er således cirka 9 gange større end fra hestebønner, når man regner med regnskovstab og cirka to og en halv gang større, hvis det er 'certificeret' sojaskrå fra områder, hvor der ikke har været regnskov de seneste mange år.

Men der er også udfordringer ved hestebønner. Tørken i 2018 viste, at hestebønner er mere følsomme for unaturlige tørre forhold end de gængse

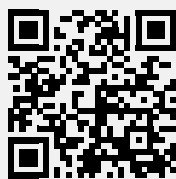
Konklusion

- Det samlede overblik over erfaringer og afprøvninger med hestebønner viser, at det er en råvare, der samlet set i mark og stald kan være os et rigtig godt redskab i den kamp mod klimaforandringer, som også landbruget er kaldet til at kæmpe.
- De udfordringer, der er ved dyrkning og brug af hestebønner som råvare i grisefoder, er identificeret, og der arbejdes systematisk med at gøre disse udfordringer mindre.

afgrøder. Man skal derfor have faktorer som jordbundsforhold og mulighed for vanding med i overvejelserne, hvis man vil prøve hestebønner i markplanen. Problematikken med tørkefølsomhed forsøges løst i en række store forsøg med Aarhus

Er du klar til at fodre uden zink?

For at hjælpe dig har vi samlet alt indhold om zinkfri fodring, nye fodertyper og alle erfaringer herom til dig. Find det på landbrugsavisen.dk/zinkfri

Skann koden
eller
landbrugsavisen.dk/zinkfri

LandbrugsAvisen

Universitet og de to danske plantefor-ædlingsfirmaer i spidsen via GUDP-midler.

Brugen af fodermidlet ved hjemmeblandet foder har af-dækket, at der også kan være udfordringer med håndteringen i male-/blandeanlæg-gene samt skumdannelse i våd-foder. Disse udfordringer er blevet løst hen ad vejen med simple justeringer af male-/blandeanlæggene.

Hvor god en protein-råvare er hestebønner så for grisen?

Heldigvis har Seges Gris været fremme i skoen, når det drejer sig om store afprøvninger for at efterprøve hestebønners værdi som grisefodermiddel. Allerede i 2016 blev det demonstreret, at hestebønner ikke bare var lige så gode, men

faktisk bedre end sojaskrå til smågrise. Samtidig blev der rammet en pæl igennem den gamle tese, at man udelukkende kunne bruge de hvidblomstrede sorter som grisefoder, idet de farvet-blomstrede sorter indeholder for meget af stoffet tannin.

I et slagtegriseforsøg i en vådfoderbesætning blev en kontrolblanding med ren sojaskrå sammenlignet med en for-

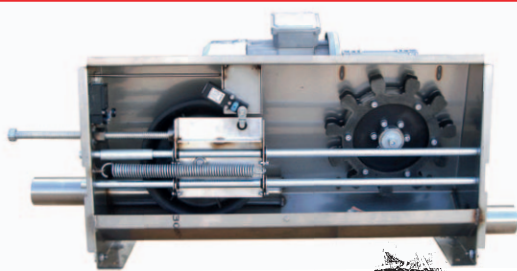
søgsblanding, hvor hestebønner indgik med 21 procent og sojaskrå indgik med 12,6 procent af tørfoderet. Resultatet viste en lille nedgang i fodereffektiviteten, men det skyldtes sandsynligvis et utilsigtet lavere indhold af et par aminosyrer i forsøgsfoderet. Som konklusion kan man uden væsentligt produktionstab iblande cirka 21 procent hestebønner i slagtegrisefoder.

Hestebønner er store fro med en hård skal. Formaling i almindelige male-/blandeanlæg kan give lidt udfordringer, men små justeringer af anlægget er nok til at løse problemerne. DLBR-rådgiverne kan vejlede

Til slut blev hestebønners effekt i sofoder afprøvet ved at iblande 15 procent i hele cyklus. Der blev ikke registreret forskel i produktionsniveau, hvorfor Seges Gris hævdede maksimumanbefalingen for hestebønner til søer til 15 procent. Hestebønner må siges at være grundigt afprøvet som en brugbar proteinkilde - så ja: Vi kan godt servere bønner for grisen.

Moderne Kornbehandling

**ALT I FODER
TIL KO,
KALV OG GRIS**

Foderanlæg
60 mm kædeanlæg og
flexsnegløsninger til
konkurrencedygtige priser

www.mkorn.dk

Tørring - Telefon 75 80 36 77

info@mkorn.dk

Energibesparelse på

50-70%

med PM jævnstrømsmotorer eller frekvensmotorer

SE HER

Udskift din gl. ventilation til lavenergi ventilatorer og få energitilskud på materialer og arbejde samt besparelsen, du opnår i kw. det første år, som købes tilbage af energiselskab.

Ligetryksanlæg

COMBI VENTILATION
TIL SVINESTALDE
Med foderanlæg og køling

Testet hos landmand Bernhard Mortensen og i vindtunnel (SJF)

ROTOR A/S

Ventilation / Foderanlæg / Højtrykskøling Biologisk Luftrensning
Industrivej 8 • DK-Varde • Tlf. +45 75221000 • Fax. +45 75211221
E-mail: rotor@rotor.dk • www.rotor.dk